

FREAGRAÍ ÓN gCOIMISIÚN EORPACH

AR AN TUARASCÁIL SPEISIALTA Ó
CHÚIRT INIÚCHÓIRÍ NA hEORPA

Bhí dea-dhearadh ar **bhearta chun
rannpháirtíocht i bhFís 2020 a leathnú** ach
beidh athrú inbhuanaithe ag brath den chuid is
mó ar iarrachtaí na nÚdarás Náisiúnta

Clár

ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN (Mír I - X).....	2
RÉAMHRÁ (Míreanna 1-11)	3
RAON FEIDHME AGUS CUR CHUIGE AN INIÚCHTA (Míreanna 12-16).....	4
BARÚLACHA (Míreanna 17-86).....	4
CONCLÚIDÍ AGUS MOLTAÍ (Míreanna 87-99).....	9
Moladh 1 – Úsáid na Saoráide Tacaíochta Beartais a threisiú.....	9
Moladh 2 – Féachaint le rannpháirtíocht níos cothroime na dtíortha a chuimsítear faoin leathnú i mbearta leathnaithe	9
Moladh 3 – Fáil thráthúil ar mhaoiniú comhlántach a éascú.....	10
Moladh 4 – Acmhainn tairbhíthe tionscadail a fheabhsú chun a dtorthaí taighde a shaothrú ..	10
Moladh 5 – Feabhas a chur ar an bhfaireachán ar na bearta leathnaithe	10

Cuirtear i láthair sa doiciméad seo freagraí an Choimisiúin Eorpaigh ar bharúlacha de Thuarascáil Speisialta ó Chúirt Iniúchóirí na hEorpa, i gcomhréir le hAirteagal 259 den [Rialachán Airgeadais](#) agus atá le foilsiú in éineacht leis an tuarascáil speisialta.

ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN (Mír I - X)

Freagraí an Choimisiúin:

I. Tá baint mhór ag an gconair i dtreo fás eacnamaíoch agus iomaíochais le taighde agus nuálaíocht (T&N). Dá bhrí sin, thug an Coimisiún aird ar leith ar T&N trí chláir réime (CRanna) AE – trí chláir reatha Fís Eorpach (2021-2027) agus trí sheanchláir Fís 2020 (2014-2020).

II. Ó 1984 i leith, ceadaíodh naoi gclár réime. Ón tús, rinne an Coimisiún obair leantach ar rannpháirtíocht na mBallstát sna CRanna. I ndáil leis sin, d'aithin an Coimisiún difríochtaí sa rannpháirtíocht i measc na mBallstát agus tá sé ag obair chun aghaidh a thabhairt orthu ó chláir réime Fís 2020 i leith.

Tá an clár réime reatha, Fís Eorpach, ag leanúint leis an iarracht a tionscnaíodh i bhFís 2020 chun rannpháirtíocht na dtíortha is lú feidhmíocht a threisiú – na Ballstáit (BS) – sa réimse sin. Mar thoradh ar na gníomhaíochtaí arna ndéanamh ag an gCoimisiún – na bearta leathnaithe – ba cheart do na Ballstáit sin a n-acmhainneacht maidir le rannpháirtíocht rathúil i bpróisis T&N a neartú, líonrú agus rochtain ar shármhaitheas a chur chun cinn.

Ina theannta sin, ba cheart do rannpháirtithe an chláir a bheith in ann a gcórais T&N a uasghrádú, rud a dhéanfaidh níos láidre iad agus a chuirfeadh ar chumas AE ina iomláine dul chun cinn le céile, i gcomhréir le cuspóirí beartais an Limistéir Eorpaigh Taighde (LET).

III. Dhear agus chuir an Coimisiún roinnt gníomhaíochtaí chun feidhme faoi Fhís 2020. Is iad seo a leanas na gníomhaíochtaí sin:

Cur le chéile: Tacú le hionaid barr feabhais mar eiseamláirí chun barr feabhais, infheistíochtaí nua agus athchóirithe ar chórais T&N a spreagadh, agus iad a chruthú.

Nascadh: Barr feabhais a fhorbairt i réimse roghnaithe T&N, infheictheacht na n-institiúidí agus na n-ollscoileanna taighde a mhéadú, agus a bhfoireann a uas-sciliú.

Cathaoirligh LET: tacú le hollscoileanna nó le heagraíochtaí taighde ó thíortha incháilithe acmhainní daonna ar ardchaighdeán a mhealladh agus a choinneáil agus cuidiú le heolaithe den scoth agus lena bhfoirne a bheith ina gceannródaithe ina réimse féin.

Comhar Eorpach san Eolaíocht agus sa Teicneolaíocht (COST): líonra eolaíoch trasteorann a chabhraíonn le taighdeoirí agus le nuálaithe den scoth rochtain a fháil ar ghréasáin Eorpacha agus idirnáisiúnta.

V. Tá bearta a leathnú faoi Fhís 2020 tar éis athchóirithe agus athruithe a spreagadh laistigh de chórais náisiúnta T&N, comhpháirtíochtaí nua a spreagadh agus curaclaim eolaíoch nua a thabhairt isteach, líonraí a mhéadú, agus níos mó foilseacháin idirnáisiúnta athbhreithnithe piarmheasúnaithe a spreagadh.

Le blianta beaga anuas, tá na tíortha a chuimsítear faoin leathnú tar éis a rannpháirtíocht faoi Fhís 2020 a mhéadú. Ar an meán, b'ionann é agus 7.2% de bhuiséad iomlán Fís 2020 a leithdháileadh go dtí seo (méadú ó 5.5 % sa Seachtú Clár Réime, FP7).

Tá an Coimisiún ag obair ar an iarracht sin fós. Mar sin féin, braitheann rathúlacht na mbeart sin ar na córais atá i bhfeidhm ar an leibhéal náisiúnta nó réigiúnach.

Chuige sin, léirítear sa Rialachán maidir le Fís Eorpach go “léireoidh na Ballstáit..., le tacaíocht ó chistí an Aontais, cistí náisiúnta agus cistí réigiúnacha, iarrachtaí an Choimisiúin.”¹

VI. Ó 2015 i leith, leis an tSaoráid Tacaíochta Beartais (PSF), tugtar tacaíocht phraiticiúil do na Ballstáit agus do thíortha atá comhlachaithe le Fís Eorpach chun athchóirithe a dhearadh, a chur chun feidhme agus a mheas a fheabhsaíonn cáilíocht a gcuid infheistíochtaí, a gcuid beartas agus a gcuid córas T&N.

Tugadh moltaí leis tsaoráid seo do na tíortha a rinne iarratas uirthi. Is píosaí tábhachtacha comhairle iad na moltaí chun na córais náisiúnta T&N a fheabhsú. Braitheann a gcur chun feidhme ar na rialtais náisiúnta.

VII. Táthar ag súil go mbeidh roinnt torthaí ar na bearta leathnaithe atá i bhfeidhm ó Fhís 2020 amach anseo. Tá sé ró-luath fós, áfach, le measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht na dtionscadal atá curtha i bhfeidhm nó atá fós ar siúl.

VIII. Tá na bearta leathnaithe dá dtagraítear thuas ag soláthar torthaí a bhfuil gealladh fúthu. Mar sin féin, i dtuarascáil CIE, rinneadh cur síos ar roinnt gnéithe maidir le cur chun feidhme na mbeart sin a mbeidh an Coimisiún ag obair orthu. Sainathnóidh i bhfaireachán an Choimisiúin féin roinnt saincheisteanna maidir le feidhmíocht na mbeart sin a fheabhsú tuilleadh.

IX. Leis an rialachán lena mbunaítear Fís Eorpach (Airteagal 50, Rialachán maidir le Fís Eorpach dá dtagraítear thuas), bunaíodh sraith rialacha maidir le faireachán a dhéanamh. Chuige sin, bunóidh an Coimisiún córas chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na mbearta leathnaithe dá réir.

X. Glacann an Coimisiún leis na moltaí go léir.

RÉAMHRÁ (Míreanna 1-11)

Freagra coitianta ar mhíreanna 01-05:

Saincheist chasta ilghnéitheach de fhreagracht chomhroinnte a bhfuil gné Eorpach, náisiúnta agus réigiúnach ag baint léi is ea éagothromaíochtaí i bhfeidhmíocht T&N i measc na mBallstát. I bhFís 2020, tugadh isteach sraith gníomhaíochtaí spriocdhírthe faoi 'Barr Feabhais a Leathadh agus Rannpháirtíocht a Leathnú' (SEWP) – ar a dtugtar 'Leathnú' go coitianta agus EUR 900 milliún a chaitheamh ar ghníomhaíochtaí amhail Cur le Chéile, Nascadh, Cathaoirligh LET agus an COST a bhaineann le cuidiú le tíortha lagfheidhmíochta a bhfeidhmíocht T&N a mhéadú go ginearáta, agus, le himeacht ama, a rannpháirtíocht níos leithne sna Creatchláir a éascú.

Maidir le Fís Eorpach, chomhaontaigh na comhreachtóirí an sciar don réimse idirghabhála sin a mhéadú go 3.3% den bhuiséad i gcomparáid le thart ar 1% i bhFís 2020. A bhuí le méadú den sórt sin ar an mbuiséad, beifear in ann tionchar níos láidre a imirt ar na bearta atá beartaithe agus rannchuideofar ar bhealach níos fearr le barr feabhais a chothú ar fud an Aontais.

Leis na gníomhaíochtaí in 'Barr Feabhais a Leathadh agus Rannpháirtíocht a Leathnú' cuirtear le hacmhainn T&N a fhorbairt do thíortha atá chun deiridh. Neartaíonn siad a gcumas maidir le

¹Rialachán (AE) 2021/695 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Aibreán 2021 lena mbunaítear Fís Eorpach – an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht, lena leagtar síos a rialacha maidir le rannpháirtíocht agus leathadh, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1290(2013 agus Rialachán (AE) Uimh. 1291/2013, Airteagal 7.5.

rannpháirtíocht rathúil i bpróisis T&N trasnáisiúnta agus cuireann siad líonrú agus rochtain ar bharr feabhais chun cinn.

Táthar ag súil go mbeidh rannpháirtithe sa chlár in ann a gcórais T&N a uasghrádú, rud a fhágfaidh go mbeidh siad níos láidre agus go mbeidh an tAontas Eorpach ina iomláine in ann dul chun cinn a dhéanamh le chéile, i gcomhréir le cuspóirí beartais an LET.

Faoi Fhís Eorpach, is é an cuspóir atá le bearta amhail Cur le Chéile, Nascadh, Cathaoirligh LET chomh maith le tionscnaimh um chúrsaíocht inchinne agus um barr feabhais cabhrú leis an tsármhaitheas a leathnú, scileanna bainistíochta T&N a fheabhsú agus boinn sheasmhacha a fhorbairt don chomhar le comhpháirtithe ar fud na hEorpa. Tá an Coimisiún ag súil, trí chóras Pointí Teagmhála Náisiúnta a fheidhmíonn go maith, go mbeidh deis ag tairbhíthe ionchasacha seiceáil réamh-thogra a dhéanamh. Comhlánófar é le seirbhís déanta meaitseála ar cheart di cabhrú le heintitis a aimsiú a d'fhéadfadh oibriú le chéile. Le beart speisialta nua ("léim ann" mar a thugtar air), cuirfear ar chumas comhpháirtithe nua ó thíortha a chuimsítear faoin leathnú páirt a ghlacadh i dtionscadail chomhoibritheacha taighde agus nuálaíochta leanúnacha agus cuirfidh sé le naisc chomhoibritheacha a chruthú.

Cláir iomaíocha atá bunaithe ar fheabhas is ea Fís 2020 agus Fís Eorpach.

RAON FEIDHME AGUS CUR CHUIGE AN INIÚCHTA (Míreanna 12-16)

Níl aon fhreagra ón gCoimisiún.

BARÚLACHA (Míreanna 17-86)

Freagraí an Choimisiúin:

28. Ó 2015 i leith, le linn Fís 2020, tugann an Saoráid Tacaíochta Beartais tacaíocht phraiticiúil do na Ballstáit agus do thíortha atá comhlachaithe le Fís 2020 chun athchóirithe a dhearadh, a chur chun feidhme agus a mheas chun cáilíocht a gcuid infheistíochtaí, a gcuid beartas agus a gcuid córas T&N a fheabhsú.

Le Saoráid Tacaíochta Beartais Fís Eorpach, a seoladh i mí Feabhra 2021, coinnítear an ghníomhaíocht thuasluaite agus ba cheart go gcuirfí dea-chleachtas, saineolas agus treoir neamhspleách ardleibhéil ar fáil léi arna iarraidh sin do na Ballstáit agus do thíortha comhlachaithe. Déantar gníomhaíochtaí na Saoráide Tacaíochta Beartais a chur i láthair agus a phlé go rialta sa Choiste um an Limistéar Eorpach Taighde agus Nuálaíochta (CLETN).

32. Is uirlis anailíseach í an tSaoráid Tacaíochta Beartais a mholann moltaí. Má chuirtear na moltaí sin i bhfeidhm is féidir leis na páirtithe leasmhara ábhartha a bheith airdeallach faoi status quo a bheith ag athrú agus dá bhrí sin teastaíonn ceannaireacht pholaitiúil ar an leibhéal náisiúnta.

Tugann an Coimisiún dá aire an pointe a tharraing CIE aníos agus tá sé ag obair air. Mar sin féin, is é a bhí i gconlúid mheastóireacht 2019 an Choimisiúin ar an tSaoráid Tacaíochta Beartais gur chabhraigh an chomhairle ó shaineolaithe neamhspleácha agus an fhoghlaim fhrithpháirteach le lucht déanta beartas tuiscint a fháil ar a gcórais T&N féin agus dearcadh níos oscailte a fhorbairt. Ina theannta sin, d'admhaigh sé go raibh fíorghá ag tíortha don chineál sin tacaíochta, agus go leanfar leis an ngá sin sna blianta amach romhainn.

33. Agus é ag aontú le barúil CIE, rinne an Coimisiún anailís ar thuarascálacha na Saoráide Tacaíochta Beartais a chuir na saineolaithe ar fáil tar éis dóibh an córas T&N sa tír lena mbaineann a scagadh.

Ansin pléitear an tuarascáil go dátheangach leis na Ballstáit lena mbaineann d'fhonn a gcuid moltaí agus barúlacha a chur i gcomhthéacs.

Moltar do na Ballstáit, dá bhrí sin, dul i ngleic le moltaí na tuarascála maidir lena gcóras T&N féin a fheabhsú.

35. Tá na Ballstáit freagrach go hiomlán as cur chun feidhme na sraithe moltaí arna n-eisiúint ag na saineolaithe ina gcuid tuarascálacha.

Tá tuarascáil shaineolach na Saoráide Tacaíochta Beartais faoi réir plé leis na Ballstáit ábhartha ionas gur féidir leo a dtuairimí féin a thabhairt agus measúnú a dhéanamh ar an mbealach is fearr leis na moltaí molta a chur chun feidhme.

39. Eisíodh an tuarascáil ar mheastóireacht 2019 an Choimisiúin ar an tSaoráid Tacaíochta Beartais roimh dheardh na hionstraime faoi Fhís Eorpach agus mar ullmhúchán don deardh sin. A luaithe a glacadh an tSaoráid Tacaíochta Beartais athchóirithe faoi Fhís Eorpach i mí Feabhra 2021, cuireadh cur chun feidhme mholtaí na meastóireachta ar PSF san áireamh sa phróiseas.

41. Is uirlis í an tSaoráid Tacaíochta Beartais chun cabhrú leis na Ballstáit ina gcuid próiseas athchóirithe, ach is féidir é a chomhlánú le gníomhaíochtaí tacaíochta eile.

FREAGRA COITIANTA AR MHÍREANNA 42 GO 49: Ó glacadh na bearta leathnaithe, déanann an Coimisiún monatóireacht ar dhul chun cinn rannpháirtíocht na mBallstát incháilithe.

Cé nár shroich na tíortha sin an leibhéal rannpháirtíochta a bhfuiltear ag súil leis go fóill, tá ionchais ann go n-éireoidh leis na gníomhaíochtaí sin. Tá an chuid is mó de thionscadail Fís 2020 ar siúl agus tá bearta nua á gcur chun feidhme faoi Fhís Eorpach.

Maidir le Fís Eorpach, leagtar síos in airteagal 7.5 den Rialachán an prionsabal maidir leis an méid seo a leanas:

‘cuideoidh an Clár le tíortha a chuimsítear faoin leathnú a rannpháirtíocht a mhéadú agus cumhdach geografach leathan a chur chun cinn i dtionscadail chomhoibritheacha, lena n-áirítear trí bharr feabhais eolaíoch a leathnú, naisc nua chomhoibritheacha a threisiú, cúrsaíocht daoine oilte a spreagadh agus trí Airteagal 24(2) agus Airteagal 50 (5) a chur chun feidhme.

Léireofar na hiarrachtaí sin le bearta comhréireacha ó na Ballstáit, lena n-áirítear trí thuarastail tharraingteacha a shocrú do thaighdeoirí, le tacaíocht ó chistí an Aontais, cistí náisiúnta agus cistí réigiúnacha.

Gan an bonn a bhaint de na critéir maidir le barr feabhais, tabharfar aird faoi leith ar an gcothroimaíocht geografach, faoi réir na staid i réimse T&N lena mbaineann, i bpainéil mheastóireachta agus i gcomhlachtaí amhail boird agus sainghrúpaí.”

50. Is cláir iomaíocha iad Fís 2020 agus Fís Eorpach, agus ní féidir aon chuótaí tíre a shocrú. Mar sin féin, cabhraíonn siad le tíortha a chuimsítear faoin leathnú a rannpháirtíocht sna cláir sin a mhéadú agus cumhdach geografach leathan a chur chun cinn (féach an freagra ar alt 42, airteagal 7.5 den Rialachán lena socraítear Fís Eorpach agus na rialacha maidir le rannpháirtíocht). Agus punann tionscadal ag méadú, gníomhaíochtaí níos éagsúlaithe agus gníomhaíochtaí spriocdhírthe cumarsáide lena n-áirítear líonra Pointí Teagmhála Náisiúnta neartaithe, táthar ag súil go ndéanfar na héagothroimaíochtaí maidir le rannpháirtíocht i measc tíortha a chuimsítear faoin leathnú a chothromú tuilleadh ar fud Fís Eorpach.

52. Tagraíonn CIE do roinnt gnéithe de chur chun feidhme na mbeart forleathnaithe a eascraíonn as a n-anailís ar na tionscadail leanúnacha.

Baineann siad sin den chuid is mó leis an gcumas córas a chruthú a thacaíonn le taighde agus nuálaíocht a fhorbairt tuilleadh ar leibhéal náisiúnta sna tíortha a chuimsítear faoin leathnú.

Tá sé mar aidhm ag an gcéad phlean straitéiseach d'Fhís Eorpach (2021-2024) tacú le héagsúlacht gheografach, an cumas riachtanach a fhorbairt chun rannpháirtíocht rathúil sa phróiseas T&N a chumasú agus líonrú agus rochtain ar bharr feabhais a chur chun cinn.

Chuige sin, bhain Clár Oibre Fís Eorpach 2023-2024 le 'Rannpháirtíocht a leathnú agus an Limistéar Eorpach Taighde a neartú', le linn dó a bheith á dhréachtú, beartaítear aghaidh a thabhairt ar na gnéithe sin.

Dá bhrí sin, le punann gníomhaíochtaí comhlántacha (Clár Oibre Fís Eorpach 2023-2024) lena bhféachtar le hacmhainní T&N a fhorbairt i dtíortha a chuimsítear faoin leathnú, trí athchóirithe agus infheistíochtaí T&N náisiúnta agus réigiúnacha freisin, cur ar a gcumas dul chun cinn go dtí an buntáiste iomaíoch ar an leibhéal Eorpach agus ar an leibhéal idirnáisiúnta.

Rachaidh fothú acmhainní thar chumais eolaíoch amháin, toisc go n-áirítear leis cumais bhainistíochta agus riaracháin a fhorbairt ar mhaithe le hinstitiúidí a bhfuil fonn orthu ról cheannaireachta cuibhreannais a ghlacadh.

Cruthóidh gníomhaíochtaí foirme ionaid barr feabhais nua, nó déanfaidh siad nuachóiriú ar chinn atá ann cheana, trí chomhpháirtíocht an-dlúth agus straitéiseach le príomhinstitiúidí thar lear. Méadófar an tionchar mar gheall ar an gcoinníollacht *ex-ante* a bhaineann le hinfeistíocht chomhlántach a fháil (go háirithe i gcás bonneagair, tógála, cruá-earraí) ó na cistí struchtúracha nó ó fhoincís eile.

Ina theannta sin, léireoidh siad rath an rialachais agus na bainistíochta nua-aimseartha agus, dá bhrí sin, spreagfaidh siad athchóirithe ginearálaithe sa timpeallacht náisiúnta T&N.

57, DARA FLEASC. Faoi chreat rialála 2014-2020 le haghaidh chistí CFRE, is é an 31 Nollaig 2023 an dáta deiridh incháilitheachta. Leis na treoirlínte maidir le dúnadh, áfach, tugtar dhá fhéidearthacht le haghaidh oibríochtaí atá cómhaoinithe ag cistí CFRE, féidearthachtaí nach féidir a chríochnú ar an dáta a chuirfear isteach na doiciméid um dhúnadh (15 Feabhra 2025):

- tionscadail neamhfheidhmiúla (i.e., tionscadail nach bhfuil críochnaithe go fisiciúil ná curtha chun feidhme go hiomlán) ar mó a gcostas iomlán ná EUR 2 mhilliún, féadfar iad a thabhairt chun críche bliain amháin ina dhiaidh sin (an 15 Feabhra 2026) faoi choinníollacha áirithe le maoiniú eile.
- tionscadail a bhfuil costas iomlán níos mó ná EUR 5 mhilliún acu, féadfar iad a chéimniú isteach i gclárthréimhse 2021-2027 faoi choinníollacha áirithe, go háirithe más gá dhá chéim inaitheanta a bheith i gceist leis an oibríocht agus más gá céim 2 a bheith incháilithe faoin tréimhse 2021-2027 (i.e. más gá go mbeadh an dara céim i gcomhréir leis na rialacha uile is infheidhme don tréimhse 2021-2027 (Airteagal 118 de Rialachán (AE) 2021/1060) agus más gá iad a mhaoiniú dá bhrí sin le cistí 2021-2027).

Fág freagra ar Bhosca 3 - Sampla de dheacrachtaí atá ag tionscadal foirme le maoiniú comhlántach CFRE:

Tá sé d'oibleagáid ar údarás bhainistíochta (MA) dícheall cuí a thaispeáint le linn oibríochtaí a roghnú le haghaidh thacaíocht CFRE. Ba é ba chúis le moilleanna castacht an nós imeachta a bhí ag teastáil ón údarás bainistíochta agus streachailt an tairbhí an doiciméadacht riachtanach a thiomsú agus a chur isteach.

59. Faoi Fhís Eorpach, bhunaigh an Coimisiún na rialacha maidir le faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar an gclár. (Airteagal 50). I ndáil leis sin, déanfaidh an Coimisiún faireachán leanúnach ar bhainistiú agus ar chur chun feidhme an chláir. Leis an gcóras tuairiscithe feidhmíochta

áiritheofar go mbaileofar sonraí chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme agus ar thorthaí an chláir ar bhealach éifeachtúil, éifeachtach agus tráthúil.

Mar sin, socróidh an Coimisiún na gnéithe a bheidh le cur san áireamh chun faireachán a dhéanamh ar na bearta leathnaithe a chuirfear chun feidhme, faoi mar a thug CIE dá n-aire i mír 61.

FREAGRA COITEANN AR MHÍR 60 AGUS AR MHÍR 61:

Ó Aibreán 2021, tá maoiniú comhlántach faoi raon feidhme an phróisis faireacháin chomh maith lena mheasúnú ex-ante, sa chiall gur thosaigh an Coimisiún ag iarraidh Tuarascála ar úsáid an Chistithe Chomhlántaigh ag céim an athbhreithnithe tionscadail, rud a chuireann níos mó béime ar an ngá le tuairisciú a dhéanamh air agus le bheith trédhearcach maidir lena úsáid.

63. Tá dearadh na mbeart leathnaithe dúshlánach. Tá siad dírithe ar fheidhmíocht taighde na dtairbhíthe i réimse eolaíoch roghnaithe a fheabhsú go suntasach agus ar éascú a dhéanamh ar an rath a bhíonn orthu maoiniú iomaíoch a fháil. Is toisc thábhachtach é earcú foirne idirnáisiúnta chun na cuspóirí sin a bhaint amach. Chuige sin, éilíonn an Coimisiún go mbeadh taighdeoirí ardleibhéil a earcófar chun an clár seo a chur chun feidhme ina dtaighdeoirí agus ina mbainisteoirí taighde den scoth i réimse áirithe an taighde, agus go mbeadh an taithí acu ar cheannaireacht éifeachtach.

Sonraítear an méid seo a leanas in Airteagal 7.5 de Rialachán Fís Eorpach (2021-2027): Léireofar na hiarrachtaí sin le bearta comhréireacha ó na Ballstáit, lena n-áirítear trí thuarastail tharraingteacha a shocrú do thaighdeoirí, le tacaíocht ó chistí an Aontais, cistí náisiúnta agus cistí réigiúnacha.

64. Faoi Fhís Eorpach, éilíonn an Coimisiún, mar atá leagtha síos sna Cláir Oibre, go ndéanfaidh tíortha a chuimsítear faoin leathnú cur síos soiléir ar an bpacáiste luach saothair atá beartaithe do na taighdeoirí ardleibhéil agus ar na critéir ar bunaíodh leibhéal an luach saothair ina leith, chomh maith lena ról, leibhéal freagrachta agus oibleagáidí.

65. Faoi Fhís Eorpach (2021-2027), tugtar aird ar leith i gCláir Oibre an Choimisiúin ar inbhuanaitheacht na ngníomhaíochtaí leathnaithe.

Chuige sin, éilíonn an Coimisiún ar an iarratasóir plean infheistíochta a chur i láthair lena n-áirítear an litir nó na litreacha gealltanais maidir le cistiú comhlántach ó na húdarais iniúla náisiúnta/réigiúnacha nó ó fhoinsí príobháideacha chun acmhainní airgeadais a ghealladh (e.g. acmhainní a thagann ó chláir atá cómhaoinithe ag CFRE nó foinsí eile) chun an t-ionad a chur chun feidhme amach anseo, go háirithe maidir le hinfheistíocht i mbonneagar agus i dtrealamh. Beidh litir (litreacha) an ghealltanais do mhaoiniú comhlántach an tionscadail mar chuid lárnach den mheastóireacht ar an togra.

Chun ioncam breise a ghiniúint as saothrú a gcuid torthaí taighde ní mór leibhéal leordhóthanach aibíochta a bheith ag an institiúid a bhaineann tairbhe as na cistí leathnaithe.

68. Pléitear an cheist maidir le bheith féin-inbhuanaithe tar éis fhoirceannadh dheontas an Aontais Eorpaigh go ginearálta le linn chruinnithe athbhreithnithe na dtionscadal. Ní mór a thabhairt faoi deara nach ionann a bheith inbhuanaithe agus fanacht lasmuigh de chóras ar bith. Is gnách go leanann na hionaid barr feabhais ar aghaidh ag feidhmiú laistigh de chreat áirithe ollscoile nó institiúide taighde. Fiú amháin anois, tá ag éirí le formhór na n-ionad maoiniú iomaíoch a fháil ó fhoinsí éagsúla, cé nach bhfuil na tionscadail críochnaithe go fóill, is dul chun cinn maith é sin i dtreo a n-inbhuanaitheachta.

69. Níor deonaíodh Séaláí Barr Feabhais ach do thograí tionscadail Teaming2 faoin gcéad ghlaó Fís 2020, a measúnaíodh os cionn na tairisí cáilíochta, ach nár maoiníodh mar gheall ar bhuiséad teoranta an ghlaó.

Tá sé tuartha go mbeidh Cur le Chéile Fís Eorpach ar cheann de na gníomhaíochtaí a dtabharfar an Séala Barr Feabhais ina leith.

72. Tá stór poiblí mór struchtúrtha ag Seirbhís Eolais um Thaighde agus um Fhorbraíocht Chomhphobail (CORDIS) ina bhfuil faisnéis tionscadail amhail bileoga eolais an tionscadail, rannpháirtithe, tuarascálacha, táirgí insoláthartha, agus naisc chuig foilseacháin rochtana oscailte.

Cuireann tairbhíthe an tionscadail an fhaisnéis ar fáil tríd an ollstór sonraí r-dheontas agus aistrítear í ar bhonn míosúil chuig CORDIS. Thairis sin, is gníomhaíochtaí comhordúcháin agus tacaíochta iad na hionstraimí go léir um leathnú, de réir a dtíopeolaíochta dlíthiúla, seachas gníomhaíochtaí taighde nó nuálaíochta iarbhír, rud a chiallaíonn nach mbíonn torthaí taighde ann ach mar ghníomhaíocht leantach nach gá a chlárú i dtuarascálacha tionscadail.

76. Ceaptar gníomhaíochtaí cur le chéile chun ionaid barr feabhais nua a chruthú, nó cinn atá ann cheana a nuachóiriú, trí chomhpháirtíocht an-dlúth agus straitéiseach le príomhinstitiúidí thar lear. Nuair a bheidh siad bunaithe, ba cheart go bhfeidhmeodh na hionaid mar thithe solais agus ba cheart go mbeadh tionchar agus eiseamláirí forleathana acu chun na buanna is fearr a mhealladh. Ina theannta sin, léireoidh siad rath an rialachais agus na bainistíochta nua-aimseartha agus, dá bhrí sin, spreagfaidh siad athchóirithe ginearálaithe sa timpeallacht náisiúnta T&N.

Sa chomhthéacs sin, táthar ag súil go mbeidh tionchar suntasach ag na gníomhaíochtaí leanúnacha ar leibhéal na dtíortha a chuimsítear faoin leathnú.

77. Tá Cathaoirligh LET ceaptha chun tacú le hollscoileanna nó le heagraíochtaí taighde ó thíortha incháilithe acmhainní daonna ar ardchaighdeán a mhealladh agus a choinneáil faoi stiúir sárthaighdeoir agus sárbhainisteoir taighde (an 'sealbhóir Chathaoireach LET'), agus chun athruithe struchtúracha a chur chun feidhme chun barr feabhais a bhaint amach ar bhonn inbhuanaithe.

Sa chomhthéacs sin, táthar ag súil go mbeidh tionchar suntasach ag na gníomhaíochtaí leanúnacha ar leibhéal na dtíortha a chuimsítear faoin leathnú.

FREAGRA COITIANTA AR MHÍR 81 GO 83:

I mí na Nollag 2021, d'fhoilsigh an Gníomhaireacht Feidhmiúcháin Taighde an Tuarascáil Tionchair maidir le Barr Feabhas a Leathadh agus Rannpháirtíocht a Leathnú, lena n-áirítear roinnt torthaí H2020 agus léargas ar Fhís Eorpach.

Tugtar roinnt léargas sa tuarascáil seo ar thionchar na dtionscadal leathnaithe le linn Fhís 2020 a d'eascair as Gníomhaíochtaí Cur le Chéile, Nasctha agus Chathaoirligh LET.

Cuimsítear sa Tuarascáil Tionchair Leathnaithe sin machnamh agus anailís ar thionchair eacnamaíocha, shóisialta agus eolaíochta. Léirítear an staidéar ar thionchair ag leanúint struchtúr chreat Corparáideach Fís Eorpach ar chonairí tionchair. Cuirtear príomhthionchair a bhraitear le haghaidh Gníomhaíochtaí Cur le Chéile, Nasctha agus Chathaoirligh LET, a dtacaítear leo le sonraí a fhaightear ó shuirbhéanna atá sa tuarascáil agus gabhtar príomhtheachtaireachtaí sna conclúidí agus sna moltaí deiridh.

Tá na conclúidí a eascraíonn as an tuarascáil seo maidir le ceapadh beartas agus faireachán breise ar an gclár á gcur san áireamh ag an gCoimisiún.

84. Tá an Coimisiún ag obair chun na heochairtháscairí feidhmíochta is fearr a aithint chun gníomhaíochtaí a leathnú go luath, chomh maith le bealaí níos éagsúlaithe a aimsiú chun rath an tionscadail a thaispeáint.

Mar sin féin, mar a léiríonn CIE, rinne an Coimisiún suirbhéanna ar na tairbhíthe chun dul chun cinn na dtionscadal a mheas agus chun teacht ar chonclúidí maidir le dul chun cinn an chlár.

86. Tá sé beartaithe ag an gCoimisiún beart nua a chur ar bun laistigh den phunann Leathnaithe a tugadh isteach leis an gClár Oibre 2023-2024 chun cabhrú le tairbhíthe na torthaí a scaipeadh

agus a shaothrú. Áiríteofar an obair leantach tar éis dheireadh an mhaoinithe trí mheastóireacht chórasach tionchair a dhéanamh ar thionscadail dhúnta nuair a bheidh tréimhse iomchuí imithe thart.

CONCLÚIDÍ AGUS MOLTAÍ (Míreanna 87-99)

Freagraí an Choimisiúin:

87. Ní féidir leis an mbeartas um Thaighde agus Nuálaíocht (T&N) a ndícheall a dhéanamh chun barr feabhais a bhaint amach ach amháin má dhéanann gach duine dul chun cinn. Ní mór do chóras T&N AE cur chuige níos cuimsithí a chur chun cinn inar féidir le gach duine páirt a ghlacadh agus inar féidir le gach duine leas a bhaint as. Is féidir le hinfeistíochtaí T&N dul i ngleic le héagothromaíochtaí atá ann cheana idir tíortha atá chun tosaigh agus tíortha atá ag titim chun deiridh maidir le T&N agus athchóirithe struchtúracha beartais a thabhairt isteach.

Tá naisc níos dlúithe idir taighde agus nuálaíocht agus comhar institiúideach chun eolas ar ardchaighdeán a sholáthar ríthábhachtach freisin chun na héagothromaíochtaí sin a sháru.

Ina theannta sin, beidh na tíortha is lú dul chun cinn ó thaobh T&N de in ann a gcórais T&N a uasghrádú, rud a fhágfaidh go mbeidh siad níos láidre agus a chuirfidh ar chumas an Aontais ina iomláine dul chun cinn a dhéanamh le chéile trí fhorbairt a dhéanamh ar an mbarr feabhais atá ann cheana agus iad a nascadh le líonraí níos leithne. Ní mór gach bealach is féidir a shlógadh agus a chomhordú chuige sin.

88. Chun go n-éireoidh leis na gníomhaíochtaí a dhéanfaidh an Coimisiún beidh gá le córais náisiúnta agus réigiúnacha a bhunú trí dhul chun cinn a dhéanamh maidir le hathchóirithe institiúideacha agus próisis aistrithe an chórais T&N, le cabhair ó infheistíochtaí náisiúnta in acmhainn T&N a shlógadh agus an barra do bharr feabhais a ardú do ghníomhaithe T&N i dtíortha a chuimsítear faoin leathnú i gcomhpháirtíocht le hinstiúidí Eorpacha agus idirnáisiúnta den scoth.

Moladh 1 – Úsáid na Saoráide Tacaíochta Beartais a threisiú

1.A. Glacann an Coimisiún leis an moladh.

1.B. Glacann an Coimisiún leis an moladh atá beartaithe sásraí (ar nós Saoráid Tacaíochta Beartais oscailte) a chur i bhfeidhm chun cur chun feidhme na moltaí a forbraíodh i gcomhthéacs chleachtaí thíortha na Saoráide Tacaíochta Beartais roimhe seo a áirithiú agus i gcomhréir le hathchóirithe a bhaineann le Pleananna Seimeastair agus Pleananna Téarnaimh agus Athléimneachta.

91. Tá sé mar aidhm le Fís Eorpach, agus é ag leanúint d'Fhís 2020, rannpháirtíocht na dtairbhíthe ó na bearta leathnaithe sa Chreatchlár a mhéadú.

Tá an Coimisiún ar an eolas faoi na barúlacha a thuairiscigh CIE agus gníomhóidh sé dá réir.

Moladh 2 – Féachaint le rannpháirtíocht níos cothroime na dtíortha a chuimsítear faoin leathnú i mbearta leathnaithe

Glacann an Coimisiún leis an moladh agus scrúdóidh sé bearta a d'fhéadfadh a bheith ann i bhfianaise éabhlóid rannpháirtíocht na dtíortha a chuimsítear faoin leathnú.

94. Cé gur thug an Coimisiún aird leanúnach ar an maoiniú comhlántach do na tionscadail leathnaithe (i.e. rialuithe ex ante), tá raon feidhme mhonatóireacht an Choimisiúin feabhsaithe anois le linn shaolré an tionscadail. Chuige sin, thosaigh an Coimisiún ag iarraidh tuarascála ar úsáid an mhaoinithe chomhlántaigh ag céim an athbheithnithe tionscadail, rud a chuir níos mó béime ar an ngá le tuairisciú ina leith agus le bheith trédhearcach maidir lena úsáid.

Moladh 3 – Fáil thráthúil ar mhaoiniú comhlántach a éascú

Glacann an Coimisiún leis an moladh.

Leagtar amach in Airteagal 73 de Rialachán na bhForálacha Coiteanna do Chistí an Aontais a cuireadh chun feidhme faoin mbainistíocht chomhroinnte sa chlárthréimhse 2021-2027 na rialacha a bhfuil feidhm acu maidir le roghnú na n-oibríochtaí ag na húdaráis bhainistíochta. Tá forálacha sonracha i mír 4 den airteagal seo maidir le hoibríochtaí atá á gcómhaoiniú ag Fís Eorpach nó a bhfuil Séala Barr Feabhais curtha ina leith. Leis na forálacha sin is féidir roghnú na n-oibríochtaí sin ag údaráis bhainistíochta a éascú agus dlús a chur leis. Tá an Coimisiún ag ullmhú treorach faoi láthair maidir le sineirgí idir Fís Eorpach agus CFRE (lena n-áirítear maidir le húsáid an tSéala Barr Feabhais agus cur le chéile).

95. Tá na bearta a glacadh le linn Fhís 2020 a bhí ann roimhe seo fós á gcur chun feidhme.

Le Creatchlár nua an Choimisiúin, Fís Eorpach, coinnítear an iarracht seo agus glactar na ceachtanna a foghlaimíodh ón gclár roimhe seo agus na tuarascálacha agus an mhonatóireacht a bhaineann leis na tionscadail atá ar siúl faoi láthair.

96. Féach freagra an Choimisiúin ar mhír 72.

Moladh 4 – Acmhainn tairbhíthe tionscadail a fheabhsú chun a dtorthaí taighde a shaothrú

4.A. Glacann an Coimisiún leis an moladh.

4.B. Glacann an Coimisiún leis an moladh.

4.C. Glacann an Coimisiún leis an moladh.

98. Féach freagra an Choimisiúin ar mhír 59.

99. Forbróidh an Coimisiún creat comhtháite de eochairtháscaire feidhmíochta do phunann iomlán na ngníomhaíochtaí leathnaithe agus ceanglais shonracha na ngníomhaíochtaí aonair á gcur san áireamh. Áireofar leis sin doiciméad treorach do thairbhíthe maidir le cur chun feidhme éigeantach.

Moladh 5 – Feabhas a chur ar an bhfaireachán ar na bearta leathnaithe

5.A. Glacann an Coimisiún leis an moladh.

5.B. Glacann an Coimisiún leis an moladh.